

منابع و مصارف بانکها و موسسات اعتباری در اردیبهشت ۱۳۹۵

وضعیت دارایی ها و بدهی های بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی

جدول ۱- وضعیت مانده دارایی های بانکها و موسسات اعتباری غیر بانکی در اردیبهشت ۹۵ (هزار میلیارد تومان)

درصد تغییر اردیبهشت ۹۵ به ^۱		مانده در پایان			شرح
اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۵	اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	
-۴.۰	۲۳.۲	۱۹۵۸	۲۰۴۰	۱۵۹۰	دارائی های بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
-۶.۴	۳۱.۶	۳۲۳	۳۴۵	۲۴۵	دارائی های بانکهای تجاری
-۳.۱	۱۵.۶	۳۹۰	۴۰۳	۳۳۸	دارائی های بانکهای تخصصی
-۳.۷	۲۳.۶	۱۲۴۵	۱۲۹۳	۱۰۰۷	دارائی های بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی

معاونت بررسی های اقتصادی اتاق تهران

منبع: بانک مرکزی ج.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ اختصاص داشتن بیش از ۶۳ درصد دارایی های بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی به بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی و مابقی در تعلق بانکهای تجاری و تخصصی
- ✓ بخشی از دارایی های بانکها و موسسات اعتباری مربوط به بدهی های بخش دولتی و غیردولتی می شود که در اردیبهشت ماه ۱۳۹۵، هر کدام به ترتیب سهمی حدود ۶.۶ درصد و ۳۸.۳ درصد در مجموع دارایی های بانکها و موسسات اعتباری داشته اند.
- ✓ رشد دارایی های بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی به میزان ۲۳.۲ درصد در اردیبهشت ۱۳۹۵ نسبت به اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۴
- ✓ افزایش سرعت رشد دارایی های بانکهای تجاری در اردیبهشت ۱۳۹۵ (۳۱.۶ درصد رشد در اردیبهشت ۱۳۹۵ به اردیبهشت ۱۳۹۴ در مقایسه با رقم ۱۸.۶ درصد رشد اردیبهشت ۱۳۹۴ به اردیبهشت ۱۳۹۳)
- ✓ رشد کند دارایی های بانکهای تخصصی نسبت به سایر انواع بانکها و موسسات اعتباری در اردیبهشت ۱۳۹۵
- ✓ کاهش دارایی های بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی به میزان ۴ درصد طی دو ماه نخست سال ۱۳۹۵

یکی از اقلام مهم بدهی بانکها، میزان "بدهی به بانک مرکزی" است که می تواند مستقیماً بر پایه پولی اثرگذار باشد، لذا در جدول (۲) این قلم بدهی در هر یک از انواع بانکها مورد بررسی قرار گرفته است.

^۱ در سراسر گزارش درصد تغییرات محاسبه شده بر اساس اعداد کامل (قبل از گرد کردن) مورد محاسبه قرار گرفته است.

معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۲- وضعیت مانده بدهی بانکها و موسسات اعتباری غیر بانکی در اردیبهشت ۹۵ (هزار میلیارد تومان)

درصد تغییر اردیبهشت ۹۵ به		مانده در پایان			شرح
اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۵	اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	
۶.۸	۶.۶	۸۹.۳	۸۳.۶	۸۳.۸	بدهی بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی به بانک مرکزی
۳۲.۳	۵۵	۱۸.۴	۱۳.۹	۱۱.۸	بدهی بانکهای تجاری به بانک مرکزی
-۱.۰	۱,۹	۵۶.۷	۵۷.۳	۵۵.۶	بدهی بانکهای تخصصی به بانک مرکزی
۱۴,۳	-۱۲,۶	۱۴.۲	۱۲.۵	۱۶.۳	بدهی بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی به بانک مرکزی

معاونت بررسی های اقتصادی اتاق تهران

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ سهم ۶۳.۵ درصدی بانکهای تخصصی در مجموع بدهی بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی به بانک مرکزی در اردیبهشت ۱۳۹۵ (۵ واحد درصد کاهش نسبت به اسفند ۱۳۹۴)
- ✓ افزایش ۶.۶ درصدی بدهی بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی به بانک مرکزی در اردیبهشت ۱۳۹۵ نسبت به اردیبهشت ماه ۱۳۹۴
- ✓ سهم ۵.۴ واحد درصدی بانک های تجاری در افزایش ۶.۸ درصدی بدهی بانکها به بانک مرکزی در اردیبهشت ۱۳۹۵
- ✓ افزایش قابل توجه بدهی بانکهای تجاری به بانک مرکزی - رشد ۵۵ درصدی در اردیبهشت ۱۳۹۵ نسبت به اردیبهشت ۱۳۹۴

رابطه دولت با بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی

جدول ۳- وضعیت مانده بدهی بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیر بانکی (هزار میلیارد تومان)

درصد تغییر اردیبهشت ۹۵ به		مانده در پایان			شرح
اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۵	اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	
۵.۳	۲۲.۵	۱۲۸	۱۲۲	۱۰۵	بدهی بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
۰.۸	۲۱.۳	۳۴	۳۴	۲۸	بدهی بخش دولتی به بانکهای تجاری
۹.۹	۲۴.۹	۴۲	۳۹	۳۴	بدهی بخش دولتی به بانکهای تخصصی
۴.۸	۲۱.۴	۵۲	۵۰	۴۳	بدهی بخش دولتی به بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی

معاونت بررسی های اقتصادی اتاق تهران

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ رشد تقریباً ۲۲.۵ درصدی بدهی بخش دولتی (شامل دولت و شرکتهای دولتی) به بانکها و موسسات اعتباری نسبت به اردیبهشت ماه سال ۹۴
- ✓ افزایش ۰.۸ درصدی بدهی بخش دولتی به بانکهای تجاری و رشد ۹.۹ درصدی به بانکهای تخصصی در طی دو ماه نخست سال جاری

جدول ۴- تفکیک بدهی بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی (هزار میلیارد تومان)

درصد تغییر اردیبهشت ۹۵ به		مانده در پایان			شرح
اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۵	اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	
۵.۵	۲۴.۲	۱۲۶	۱۱۹	۱۰۱	بدهی دولت به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
-۳.۰	-۲۶.۸	۲.۶	۲.۷	۳.۶	بدهی شرکتها و موسسات دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی

معاونت بررسی های اقتصادی اتاق تهران

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ از مجموع تقریباً ۱۲۸ هزار میلیارد تومان بدهی بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی، ۱۲۶ هزار میلیارد تومان مربوط به بدهی دولت بوده است (بیش از ۹۸ درصد).
- ✓ رشد ۲۴.۲ درصدی بدهی دولت به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی نسبت به اردیبهشت ۱۳۹۴ (رقم مشابه در سال ۱۳۹۴ برابر ۰.۷ درصد)
- ✓ کاهش ۲۶.۸ درصدی بدهی شرکتها و موسسات دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی نسبت به اردیبهشت ماه سال ۹۴

معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۵ - وضعیت وامها و سپردههای بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیر بانکی (هزار میلیارد تومان)

درصد تغییر اردیبهشت ۹۵ به		مانده در پایان			شرح
اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۵	اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	
-۰,۹	-۲۶,۹	۲۹,۴	۲۹,۷	۴۰,۳	وامها و سپردههای بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
-۰,۹	۵	۱۳	۱۳,۱	۱۲,۴	وامها و سپردههای بخش دولتی به بانکهای تجاری
-۰,۸	-۲۰,۶	۱۲,۶	۱۲,۷	۱۵,۹	وامها و سپردههای بخش دولتی به بانکهای تخصصی
-۱,۰	-۶۸,۳	۳,۸۲	۳,۸۶	۱۲	وامها و سپردههای بخش دولتی به بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی

معاونت بررسی های اقتصادی اتاق تهران

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ کاهش ۲۶,۹ درصدی وامها و سپردههای بخش دولتی در بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی با وجود افزایش بدهی این بخش به بانکها
- ✓ کاهش قابل ملاحظه وامها و سپردههای بخش دولتی به بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی (رشد منفی ۶۸,۳ درصدی نسبت به اردیبهشت ماه ۱۳۹۴)
- ✓ افزایش ۵ درصدی وامها و سپردههای بخش دولتی در بانکهای تجاری در اردیبهشت ۱۳۹۴ نسبت به مدت مشابه سال قبل
- ✓ کاهش وامها و سپردههای بخش دولتی به تمام بخشهای نظام بانکی طی دو ماه نخست سال جاری

جدول ۶- نسبت بدهی به سپرده بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی

نسبت بدهی به سپرده			مانده سپرده در پایان (هزار میلیارد تومان)			مانده بدهی در پایان (هزار میلیارد تومان)			شرح
اردیبهشت ۱۳۹۵	اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۵	اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۵	اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	
۴.۴	۴.۱	۲.۶	۲۹	۳۰	۴۰	۱۲۸	۱۲۲	۱۰۵	بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
۲.۶	۲.۶	۲.۳	۱۳	۱۳.۱	۱۲	۳۴	۳۴	۲۸	بخش دولتی به بانکهای تجاری
۳.۳	۳.۱	۲.۱	۱۲.۶	۱۲.۷	۱۶	۴۲	۳۹	۳۴	بخش دولتی به بانکهای تخصصی
۱۳.۶	۱۳.۰	۳.۶	۳.۸۲	۳.۸۶	۱۲	۵۲	۵۰	۴۳	بخش دولتی به بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی

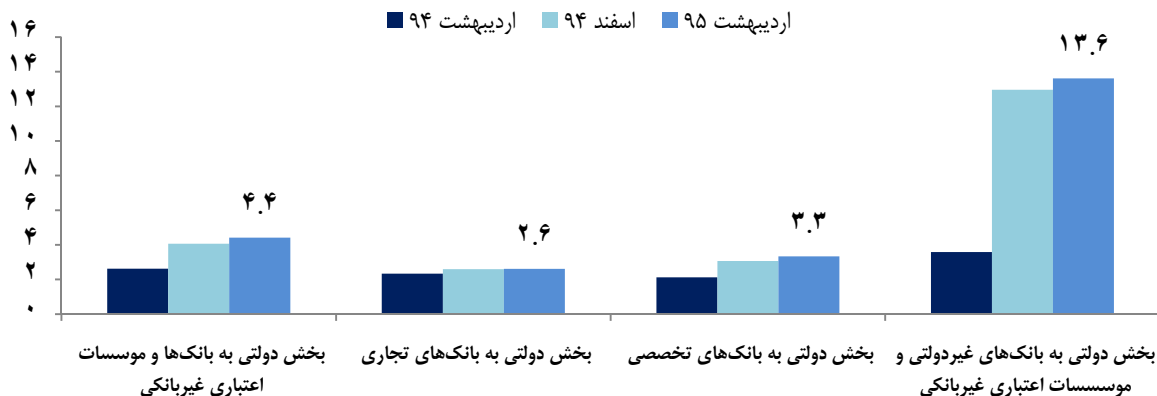
معاونت بررسی های اقتصادی اتاق تهران

منبع: بانک مرکزی ج.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ رشد نسبت بدهی به سپرده بخش دولتی نزد بانکها و موسسات اعتباری نشان می دهد سرعت جریان پول از سمت بانکها به سمت بخش دولتی افزایش یافته است.
- ✓ در پایان اردیبهشت ۱۳۹۵ حجم سپرده های بخش دولتی نزد بانکها حدود ۲۲ درصد بدهی های آن بوده است.
- ✓ افزایش نسبت بدهی به سپرده بخش دولتی در بانکها و موسسات اعتباری از ۲.۶ در اردیبهشت ۱۳۹۴ به ۴.۴ در اردیبهشت ۱۳۹۵
- ✓ بیشترین افزایش نسبت بدهی به سپرده بخش دولتی در بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی بوده است؛ به طوری که این نسبت در اردیبهشت سال ۱۳۹۴ حدود ۳.۶ بوده که در اردیبهشت ۱۳۹۵ به ۱۳.۶ واحد افزایش یافته است (افزایش تقریباً ۴ برابری).

نمودار ۱- نسبت بدهی به سپرده بخش دولتی در بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی

معاونت بررسی های اقتصادی اتاق تهران

منبع داده ها: بانک مرکزی ج.ا.

رابطه بخش غیردولتی با بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی

جدول ۷- وضعیت مانده بدهی بخش غیردولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی (هزار میلیارد تومان)

اردیبهشت ۱۳۹۵ به		مانده در پایان			شرح
اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۵	اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	
۲,۰	۱۸,۱	۷۵۱	۷۳۶	۶۳۵	بدهی بخش غیردولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
۲,۴	۲۱,۵	۱۱۷	۱۱۴	۹۶	بدهی بخش غیردولتی به بانکهای تجاری
۱,۰	۱۳,۴	۱۸۴	۱۸۲	۱۶۲	بدهی بخش غیردولتی به بانکهای تخصصی
۲,۲	۱۹,۳	۴۵۰	۴۴۰	۳۷۷	بدهی بخش غیردولتی به بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی

معاونت بررسی های اقتصادی اتاق تهران

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ مجموع بدهیها به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی در اردیبهشت ماه ۱۳۹۵ تقریباً ۸۷۹ هزار میلیارد تومان بوده است که بدهی بخش غیردولتی با ۷۵۱ هزار میلیارد تومان بیش از ۸۵ درصد آن را تشکیل می-دهد. البته لازم به ذکر است بخش غیردولتی سهم قابل توجهی از سپردههای بانکی را هم در اختیار دارد.
- ✓ افزایش ۱۸.۱ درصدی بدهی بخش غیردولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی نسبت به اردیبهشت ۱۳۹۴
- ✓ بیشترین میزان افزایش بدهی بخش غیردولتی متعلق به بانکهای تجاری است (رشد تقریباً ۲۱.۵ درصدی نسبت به اردیبهشت ماه ۱۳۹۴)
- ✓ افزایش بدهیهای بخش غیردولتی به تمام بخشهای نظام بانکی طی دو ماه نخست سال ۱۳۹۵

معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۸- وضعیت سپرده‌های بخش غیردولتی در اردیبهشت ۱۳۹۵ (هزار میلیارد تومان)

شرح	اردیبهشت ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۵	درصد تغییرات
کل سپرده‌های بخش غیردولتی	۷۷۱	۱۰۰۷	۳۰,۶
سپرده های بخش غیر دولتی به تفکیک نوع سپرده			
سپرده‌های دیداری	۸۱	۹۶	۱۷,۷
سپرده‌های غیردیداری	۶۸۹	۹۱۱	۳۲,۲
سپرده های بخش غیر دولتی به تفکیک گروه بانکها			
سپرده بخش غیردولتی نزد بانک‌های تجاری	۱۴۰	۱۷۹	۲۸
سپرده‌های بخش غیردولتی نزد بانک‌های تخصصی	۸۰	۱۰۱	۲۶,۴
سپرده‌های بخش غیردولتی نزد بانک‌های غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی	۵۵۱	۷۲۷	۳۱,۹

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

معاونت بررسی های اقتصادی اتاق تهران

نکات قابل توجه:

- ✓ افزایش حدود ۳۱ درصدی سپرده‌های بخش غیردولتی نزد بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی در اردیبهشت ۱۳۹۵ نسبت به اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۴
- ✓ سهم بیش از ۹۰ درصدی سپرده‌های غیردیداری (سرمایه‌گذاری مدت‌دار، قرض‌الحسنه و سایر) از سپرده‌های بخش غیردولتی در اردیبهشت ۱۳۹۵
- ✓ سپرده‌های غیردیداری بخش غیر دولتی با سرعت بیشتری نسبت به سپرده‌های دیداری در حال افزایش است (رشد ۳۲ درصدی سپرده‌های غیردیداری بخش خصوصی در کنار رشد حدود ۱۸ درصدی سپرده‌های دیداری این بخش نسبت به اردیبهشت ماه ۱۳۹۵)

معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۹- نسبت بدهی به سپرده بخش غیردولتی نزد بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی

نسبت بدهی به سپرده			سپرده مانده در پایان (هزار میلیارد تومان)			بدهی مانده در پایان (هزار میلیارد تومان)			شرح
اردیبهشت ۱۳۹۵	اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۵	اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۵	اسفند ۱۳۹۴	اردیبهشت ۱۳۹۴	
۰.۷۵	۰.۷۵	۰.۸۲	۱۰۰۷	۹۸۰	۷۷۱	۷۵۱	۷۳۶	۶۳۵	بخش غیردولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
۰.۶۵	۰.۶۶	۰.۶۹	۱۷۹	۱۷۳	۱۴۰	۱۱۷	۱۱۴	۹۶	بخش غیردولتی به بانکهای تجاری
۱.۸۲	۱.۸۲	۲.۰۳	۱۰۱	۱۰۰	۸۰	۱۸۴	۱۸۲	۱۶۲	بخش غیردولتی به بانکهای تخصصی
۰.۶۲	۰.۶۲	۰.۶۸	۷۲۷	۷۰۸	۵۵۱	۴۵۰	۴۴۰	۳۷۷	بخش غیردولتی به بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی

معاونت بررسی های اقتصادی اتاق تهران

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

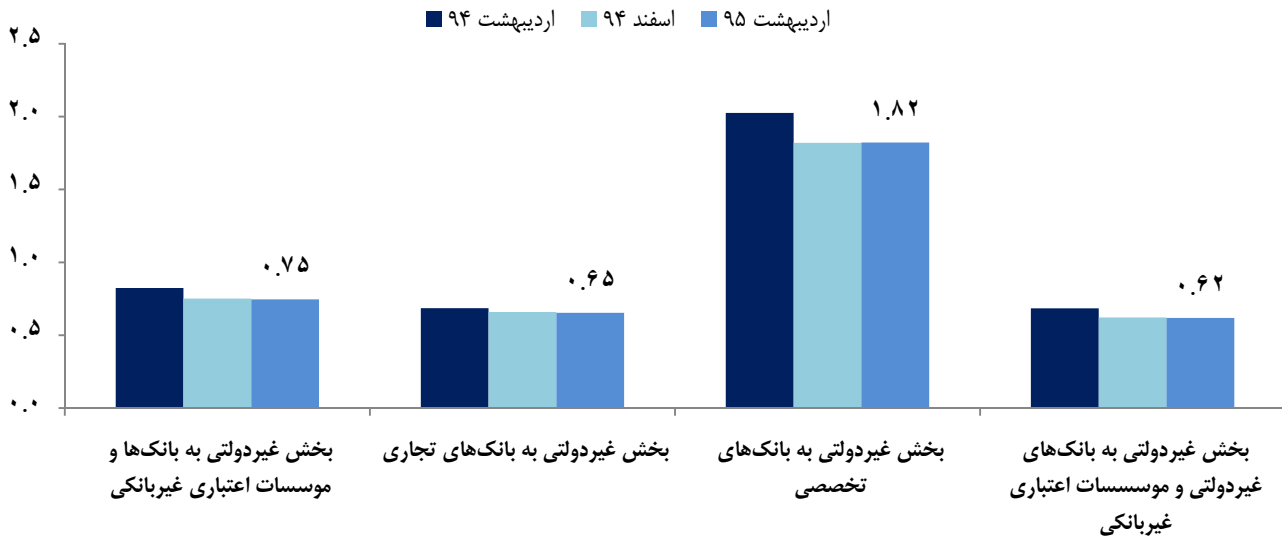
نکات قابل توجه:

- ✓ نسبت کمتر از یک واحدی (۰.۷۵) بدهی به سپردههای بخش غیردولتی نزد بانکها و موسسات اعتباری نشان می‌دهد جریان پول در بازه های زمانی مورد بررسی از سمت بخش خصوصی به سمت بانکها بوده است.
- ✓ در پایان اردیبهشت ماه ۱۳۹۴، بدهی بخش غیردولتی نزد بانکهای تخصصی تقریباً دو برابر سپردههای آن بوده که در اردیبهشت ماه ۱۳۹۵ این نسبت به ۱.۸ کاهش یافته است.
- ✓ در اردیبهشت ماه ۱۳۹۵، نسبت بدهی به سپرده بخش غیردولتی در تمام بخشهای نظام بانکی در مقایسه با ماه مشابه سال قبل کاهش یافته است.

معاونت بررسی های اقتصادی

نمودار ۲- نسبت بدهی به سپرده بخش غیردولتی نزد بانک ها و موسسات اعتباری غیربانکی

معاونت بررسی های اقتصادی اتاق تهران

منبع داده ها: بانک مرکزی ج.ا.ا.

مقایسه نسبت بدهی به سپرده بخش غیردولتی با بخش دولتی:

- ✓ نسبت های بخش دولتی و غیردولتی نشان می دهد پول از سمت بانکها به سمت بخش دولتی در جریان است؛ اما در مورد بخش خصوصی این فرایند برعکس است و جریان پول از سمت بخش خصوصی به سمت بانکها جریان دارد.
- ✓ بدهی بخش دولتی به نظام بانکی (در بانکهای تجاری، تخصصی، بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی) بیش از سپرده های آن است، اما در بخش غیر دولتی تنها برای بانکهای تخصصی حجم بدهی ها بیش از سپرده ها است.
- ✓ نسبت بدهی به سپرده بخش دولتی در اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۵ نسبت به ماه مشابه سال ۱۳۹۴ افزایش یافته؛ در حالی که این نسبت در بخش خصوصی کاهش یافته است.